

Efnisyfirlit

Útdráttur	V
Abstract	VI
Yfirlit yfir myndir og töflur	IX
Þakkarorð	XI
1. Inngangur	1
Bakgrunnur og greining viðfangsefnis	1
Tilgangur rannsóknarinnar	3
Rannsóknarspurningar	3
Rannsóknaraðferð	3
Skilgreiningar meginhugtaka	4
Takmarkanir rannsóknarinnar	4
2. Fræðileg umfjöllun	5
Heilsufarsvandamál vegna tóbaksnotkunar	5
Tíðni reykinga og munntóbaksnotkunar unglunga	8
Mikilvægi forvarna	10
Uppbygging forvarna	12
Þróun tóbaksvarnafræðslu í grunnskólum landsins	17
Tóbaksvarnir sem standa grunnskólum á Íslandi til boða	20
Vettvangur tóbaksvarna	23
Skólareglur og námskrá	23
Lífsleikni	24
Skólahjúkrun	25

Jafningjafræðsla	28
Foreldrar	28
3. Aðferðafræði	30
Rannsóknaraðferð	30
Þátttakendur	30
Siðfræði	30
Gagnasöfnun	31
Greining gagna	31
Réttmæti og áreiðanleiki	32
4. Niðurstöður	33
Þátttakendur	33
Sinna grunnskólar landsins tóbaksvörnum?	34
Aðilar sem sinntu tóbaksvörnum	36
Námsefni í tóbaksvörnum og hvatning til reykleysis	37
Staðsetning tóbaksvarna	40
Tóbaksvarnir í námskrám	41
Reglur um tóbaksnotkun í grunnskólum	42
Tóbaksvarnir eftir landshlutum	44
5. Umræða	45
Nemendur sem fengu tóbaksvarnir innan grunnskólanna	45
Þeir sem sinntu tóbaksvörnum í grunnskólum	47
Námsefni í tóbaksvörnum og hvatning til reykleysis	49
Staðsetning tóbaksvarna	52

Tóbaksvarnir í námskrám og reglur um tóbaksnotkun	53
Notagildi rannsóknarinnar	55
Tillögur að framtíðarrannsóknum	56
6. Ályktanir og lokaorð	58
Lokaorð	58
Heimildaskrá	60
Fylgiskjöl	77

Yfirlit yfir myndir og töflur

Myndir:

Mynd 1. Tímaás frá 1974 – 2007. Daglegar reykingar meðal 16 ára nemenda í grunnskólum á Íslandi, ásamt nokkrum viðburðum í tóbaksvörnum	20
Mynd 2. Svarshlutfall grunnskóla eftir landshlutum	33
Mynd 3. Hlutfall bekkja sem fengu tóbaksvarnir í grunnskólum	34
Mynd 4. Tóbaksvarnir í grunnskólum eftir stigum	35
Mynd 5. Samsetning bekkja sem fengu tóbaksvarnir í grunnskólum	35
Mynd 6. Þeir sem sinntu tóbaksvörnum í grunnskólum	36
Mynd 7. Samsetning þeirra sem sinntu tóbaksvörnum í grunnskólunum	37
Mynd 8. Námsfni í tóbaksvörnum	38
Mynd 9. Hvatning til reykleysis	39
Mynd 10. Vettvangur tóbaksvarna	40
Mynd 11. Tóbaksvarnir í námskrám grunnskólanna	42
Mynd 12. Reglur um tóbaksnotkun í grunnskólunum	42
Mynd 13. Það sem var gert ef nemendur voru staðnir að tóbaksnotkun í grunnskólunum	43

Töflur:

Tafla 1. Þættir tóbaksvarna og íhlutun tengd þeim	15
Tafla 2. Bakgrunnsupplýsingar þátttakendanna	30
Tafla 3. Svarshlutfall starfstétta eftir landshlutum	34
Tafla 4. Námsfni eftir bekkjum	39
Tafla 5. Námsfni í tíma umsjónarkennara og í lífsleiknitímum	41

